

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Випускаюча циклова комісія «Технології швейного виробництва» та «Дизайн»

ПОГОДЖУЮ
Голова групи забезпечення
ОПП спеціальності

_____

“ ___ ” _____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора

_____ **Т. П. Радіщук**

“ ___ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМПОЗИЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ ФОРМИ

Розробник Юфімюк Віта Василівна, викладач
Шифр та назва спеціальності 022 «Дизайн»
Освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»
Статус навчальної дисципліни - нормативна
Мова навчання - українська

2019 – 2020 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Композиційна організація форми» для студентів III курсу денної форми навчання, складена на основі ОПП «Графічний дизайн».

_____ 2019 року – 11 с.

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні випускаючої циклової комісії «Технології швейного виробництва» та «Дизайн». Протокол від _____ 20__ року № ____

Голова випускаючої циклової комісії «Технології швейного виробництва» та «Дизайн» _____ Панасюк Вікторія Володимирівна.

Схвалено Педагогічною радою Технічного коледжу Луцького національного технічного університету

Протокол від _____ 20__ року № ____

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні випускаючої циклової комісії «Технології швейного виробництва» та «Дизайн».

Протокол від _____ 20__ року № ____

Голова випускаючої циклової комісії _____ Даценко Олеся Любомирівна.

Схвалено Педагогічною радою Технічного коледжу Луцького національного технічного університету

Протокол від _____ 20__ року № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Тем – 6	Галузь знань 02 «Культура та мистецтво»	Нормативна
	Напрямок підготовки (спеціальність) 022 Дизайн	Рік підготовки: 2019 - 2020
		III-й
		Семестр
		VI -й
Загальна кількість годин – 108 год		
Для денної форми навчання: аудиторних – 48 год самостійної роботи студента – 60 год	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	Лекції
		8 год.
		Практичні роботи
		40 год
		Самостійна робота
		60 год
		Вид контролю
екзамен		

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ, ПЕРЕДУМОВИ ЇЇ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Місце дисципліни в освітній програмі:	У процесі художньої підготовки фахівців молодшого спеціаліста напрямку 022 «Дизайн» важливе місце займає об'ємно-просторова композиція як основа образотворчої грамоти. Композиційна організація форми як самостійна навчальна дисципліна має значний освітньо-виховний вплив на культурно-професійне становлення особистості студента та розвиток його креативних здібностей. Метою викладання навчальної дисципліни «Композиційна організація форми» є набуття компетентностей об'ємно-просторової композиції, розвинути у студентів відчуття гармонії форм, що
--	---

	<p>досягається за рахунок синтезу математичних закономірностей і художньої інтуїції, підготувати їх до дизайн-проектування, як творчого процесу створення гармонійних дизайнерських об'єктів, що поєднують у собі функціональну логіку та ідейну художню виразність. Підготувати студентів до самостійної творчої роботи в майбутньому.</p> <p>Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні та розвитку предметних і ключових компетентностей студентів, достатніх для засвоєння навчального предмета на рівні вимог державного стандарту.</p> <p>Програму орієнтовано на розуміння об'ємно-просторової форми, основних засобів та прийомів вираження форми у матеріалі, закономірностей та знань об'ємно-просторової композиції у контексті мистецького надбання та сучасному суспільному розвитку.</p>
<p>Компетентності загальні або фахові:</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути компетентним:</p> <ul style="list-style-type: none"> – закономірності, принципи і засоби композиції на конкретних прикладах; – основні категорії композиції; – властивості та якості композиції; – особливості стилізації та трансформації композиції; – композиційну виразність форми при виконанні графічної роботи; – поняття стилізації форм; – навички композиційного мислення та дизайн-проектування. <p>Фахові компетентності особистісного розвитку на основі засвоєння студентами соціально значущих компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виконувати композиційне спостереження та аналіз; – виконувати системно-композиційний аналіз об'ємної форми; – виконувати функціональний та художньо-образний дизайн-аналізи об'ємної форми; – володіти категоріями та засобами композиції, використовувати їх при розробці об'ємно-просторової форми; – аналізувати властивості та якості композиції; – аналізувати аспекти використання засобів композиції; – виявляти аспекти кольорової композиції; – пояснити засоби вираження форми; – аналізувати особливості стилізації та трансформації; – пояснити об'єктивні закономірності сприйняття форми; – генерувати нові ідеї; – вирішувати проблеми композиційної організації форми

Програмні результати навчання:	<p>Перехід до компетентнісного підходу програмних результатів навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - переорієнтацію з процесу на результат освіти в діяльнісному вимірі; - зміцнення акценту з накопичування нормативно визначених знань, умінь і навичок на формування й розвиток в студентів здатності практично виконувати, діяти, застосовувати досвід успішних дій у конкретних ситуаціях; - перетворення теоретичних знань в практичні в галузі художньої об'ємно-композиційної розробки; - результати навчальної діяльності розглядають як особисті досягнення, знання, принципи і прийоми збору, систематизації, узагальнення і використання набутого досвіду
Передумови для вивчення дисципліни:	<p>Для вивчення дисципліни «Композиційна організація форми» необхідні компетентності студентів з таких фахових дисциплін як «Основи композиції», «Макетування та робота в матеріалі», а також таких суміжних навчальних дисциплін як «Математика», «Основи креслення та нарисної геометрії». Сам предмет тісно пов'язаний з такими фаховими дисциплінами як «Основи проектної графіки» та «Основи формоутворення та конструювання».</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Рельєфна лінійна композиція.

Тема 2. Комбінаторна композиція в рельєфі.

Тема 3. Трансформація площини в об'ємну композицію шляхом згинання.

Тема 4. Трансформація площини в об'ємну композицію на основі геометричних форм.

Тема 5. Комбінаторна композиція в об'ємі на основі модуля.

Тема 6. Об'ємно-просторова функціональна форма.

4. Структура навчальної дисципліни

Кількість годин				
денна форма				
Усього	у тому числі			
	Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота	Форма контролю
108	8	40	60	екзамен

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми, зміст навчального заняття	Кількість годин
1.	<i>Лекція 1.</i> Характеристика декоративного комбінаторного формотворення.	2
2.	<i>Лекція 2.</i> Комбінаторні прийоми в дизайні.	2
3.	<i>Лекція 3.</i> Стилзація рослинних та тваринних мотивів.	2
4.	<i>Лекція 4.</i> Трансформація образу.	2
Разом лекційних занять:		8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Зміст навчального заняття	Кількість годин
1.	Тема 1. Рельєфна лінійна композиція.	6
1.1	<i>Практична робота 1.</i> Виконання рельєфної лінійної композиції на основі прямолінійних елементів. Ескізний пошук і підготовка до створення композиції.	2
1.2	<i>Практична робота 1.1.</i> Виконання рельєфної лінійної композиції на основі прямолінійних елементів. Створення рамки.	2
1.3	<i>Практична робота 1.2.</i> Виконання рельєфної лінійної композиції на основі прямолінійних елементів. Створення композиції із смужок різної ширини. Робота 200x200 мм.	2
2.	Тема 2. Комбінаторна композиція в рельєфі.	6
2.1	<i>Практична робота 2.</i> Виконання комбінаторної композиції в рельєфі на основі простого модуля. Ескізний пошук і підготовка до створення композиції.	2
2.2	<i>Практична робота 2.1.</i> Виконання комбінаторної композиції в рельєфі на основі простого модуля. Створення рельєфної рапортної композиції використовуючи один або декілька модулів.	2
2.3	<i>Практична робота 2.2.</i> Виконання комбінаторної композиції в рельєфі на основі простого модуля. Максимально заповнити площину тла за рахунок оптимального стикання між собою. 1 робота 200x200 мм.	2
3.	Тема 3. Трансформація площини в об'ємну композицію шляхом згинання.	6
3.1	<i>Практична робота 3.</i> Виконання трансформації площини в об'ємну композицію шляхом згинання способом «гармошки». Виконання ескізу об'ємно-просторової форми.	2

3.2	<i>Практична робота 3.1.</i> Виконання трансформації площини в об'ємну композицію шляхом згинання способом «гармошки». Нанесення олівцем паралельних ліній по всій площині листа.	2
3.3	<i>Практична робота 3.2.</i> Виконання трансформації площини в об'ємну композицію шляхом згинання способом «гармошки». Створення композиції. 1 робота 300x300 мм.	2
4.	Тема 4. Трансформація площини в об'ємну композицію на основі геометричних форм.	6
4.1	<i>Практична робота 4.</i> Виконання трансформації площини в об'ємну композицію шляхом згинання. Попереднє продумування форми, яка має утворитися шляхом згинання і поєднуватися з декоративним елементом.	2
4.2	<i>Практична робота 4.1.</i> Виконання трансформації площини в об'ємну композицію шляхом згинання. Попереднє продумування форми, яка має утворитися шляхом згинання і поєднуватися з декоративним елементом. Виконання проклеювання форми.	2
4.3	<i>Практична робота 4.2.</i> Виконання трансформації площини в об'ємну композицію шляхом згинання. З'єднання між собою основних та декоративних елементів і створення об'ємно-просторової композиції. Формат А3, 1 робота.	2
5.	Тема 5. Комбінаторна композиція в об'ємі на основі модуля.	8
5.1	<i>Практична робота 5.</i> Виконання комбінаторної композиції в об'ємі на основі одного модуля. Пошук поєднання геометричних фігур, які б за своїм характером, об'ємом і візуальною вагою склали єдине ціле.	2
5.2	<i>Практична робота 5.1.</i> Виконання комбінаторної композиції в об'ємі на основі одного модуля. Підбір розмірів геометричних форм та поєднання їх в композиційне рішення дизайнерського спрямування.	2
5.3	<i>Практична робота 5.2.</i> Виконання комбінаторної композиції в об'ємі на основі одного модуля. Підбір розмірів геометричних форм та поєднання їх в композиційне рішення дизайнерського спрямування.	2
5.4	<i>Практична робота 5.3.</i> Виконання комбінаторної композиції в об'ємі на основі одного модуля. Підбір розмірів геометричних форм та поєднання їх в композиційне рішення дизайнерського спрямування. 1 робота 300x300 мм.	2
6.	Тема 6. Об'ємно-просторова функціональна форма.	8
6.1	<i>Практична робота 6.</i> Виконання об'ємно-просторової функціональної композиції з використанням вторинних матеріалів. Створення попереднього ескізу об'ємно-просторової композиції.	2
6.2	<i>Практична робота 6.1.</i> Виконання об'ємно-просторової функціональної композиції з використанням вторинних матеріалів. Узагальнення вибраного ідейного рішення об'ємно-просторової функціональної форми надаючи йому максимальну виразність.	2

6.3	<i>Практична робота 6.2.</i> Виконання об'ємно-просторової функціональної композиції з використанням вторинних матеріалів. Виконання композиції.	2
6.4	<i>Практична робота 6.3.</i> Виконання об'ємно-просторової функціональної композиції з використанням вторинних матеріалів. Створення композиції.	2
Разом практичних робіт:		40

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Самостійна робота 1.</i> Пошук рельєфу на площинній основі за допомогою смужок паперу різної ширини. 4-6 ескізів, формат А4.	10
2	<i>Самостійна робота 2.</i> Пошук комбінаторних модулів різних за характером та рельєфом. 4-6 ескізів, формат А4.	10
3	<i>Самостійна робота 3.</i> Пошуки об'ємної уніфікованої форми, що характеризує дизайнерський об'єкт. 2-3 варіанти.	10
4	<i>Самостійна робота 4.</i> Пошук просторової ажурної форми утвореної шляхом згинання і з'єднання між собою прорізаних елементів листа паперу. 2-3 варіанти.	10
5	<i>Самостійна робота 5.</i> Пошук об'єктивних закономірностей комбінаторних побудов для втілення в реальну дизайнерську форму. 4-6 ескізів, формат А4.	10
6	<i>Самостійна робота 6.</i> Стилізувати анімалістичний або інший образологічний мотив шляхом узагальнення, виділення характерних ознак та надання максимальної виразності. 6-8 ескізів, формат А4.	10
Разом самостійної роботи:		60

8. Методи навчання

Навчальна лекція: використовуються демонстраційна розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація ілюстрацій з малюнками та композиціями.

Практична робота: роздатковий матеріал, показ комплектів практичних та самостійних робіт з роздаткового матеріалу.

9. Методи контролю

Оцінювання практичних та самостійних робіт, усне опитування, екзамен.

10. Методичне забезпечення

Навчальна документація:

- навчальний план
- програма навчальної дисципліни;
- робоча навчальна програма дисципліни;
- перелік завдань для складання екзамену.

Навчальні засоби для студентів:

- розробки практичних робіт
- конспект лекцій підготовлений викладачем;
- тематичний матеріал для практичних робіт;
- комплекти інструкційно-технологічної документації тощо;

Дидактичні засоби на заняттях:

- технічні засоби, роздатковий матеріал для навчання
- демонстраційне обладнання

Засоби для викладачів:

- навчальні посібники з дисципліни;
- конспект лекцій;
- методичні розробки окремих тем програми
- роздатковий матеріал для теоретичних та практичних занять.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання		
Оцінювання за національною шкалою:		Критерії та визначення оцінювання
Рівень компетентності	оцінка:	
	4-бальна	
1	2	3
Високий (творчий)	5 (відмінно)	Ставлять за повне виконання програми підготовки з предмету – знання суті композиції як основи образотворчої грамоти для мистецтва і вміння обґрунтовано й творчо застосувати композиційні техніки для зображення власних ідей. Студент вільно володіє програмним матеріалом, виявляє здібності, вміє самостійно поставити мету роботи, вказує шляхи її реалізації, робить аналіз та висновки.
		Студент на високому рівні опанував програмний матеріал, самостійно, у межах чинної програми володіє основами композиції, використовує здобуті знання і вміння у нестандартних дизайнерських рішеннях, поглиблює набутий рівень знань.
		Студент вільно володіє вивченим матеріалом, уміло послуговується науковою термінологією, вміє опрацьовувати поставлені завдання на високому художньому рівні (знаходити нові рішення, нестандартні ідеї, самостійно використовувати їх відповідно до поставленої мети тощо).
Достатній	4 (добре)	Студент вільно володіє вивченим матеріалом та має достатні знання із основ композиції, формоутворення та роботи в матеріалі.

(конструктивн о-варіативний)		Застосовує набуті знання для вираження власних ідей та тем програми.
		Студент уміє опрацювати композицію в матеріалі, аналізувати, пояснювати, узагальнювати знання, систематизувати їх, зі сторонньою допомогою (викладача, тощо) робити висновки.
		Студент може виконувати поєднання композиційних рішень, конструктивно пояснювати, виправляти допущені неточності, виявляє знання і розуміння основних законів, понять, теорій та засобів композиції.
Середній (репродуктив- ний)	3 (задовільно)	Студент може зі сторонньою допомогою виконувати поставлені завдання, виявляє елементарні знання основних положень (законів та засобів композиції). Описує, аналізує, виконує майже значну частину навчального матеріалу, знає основні тези, виконує композиційні роботи на середній репродуктивний рівень компетентності.
		Студент за допомогою викладача виконує композиційну роботу, без пояснень наводить приклади, що ґрунтуються на його власних спостереженнях чи матеріалі конспекта, практичної роботи.
Початковий (рецептивно- продуктивний)	2 (незадо- вільно)	Студент за допомогою викладача виконує композиційні завдання або його частини у зв'язаному вигляді без пояснень відповідних частин, виокремлює основні поняття композиції. Студент на початковому рівні виконує частину роботи.
		Студент виконує поставлені завдання на основі свого попереднього досвіду, за допомогою викладача відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
		Студент володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та інтуїції, за допомогою вчителя відповідає на запитання, що потребують відповіді “так” чи “ні”.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

№ з/п	Автор та назва літературного джерела
Основна література	
1	Гребенюк Г.Є. Основи композиції та рисунок: підручник для учнів проф.-техн. навч. закладів / Г. Є. Гребенюк. — Київ: Техніка, 1997. — 221 с.
2	Железняк С.М. Образотворче мистецтво: підручник для загальноосвіт. навч. Закл / С.М.Железняк, О. В. — Київ: Генеза, 2015. — 224 с.
3	Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти: навч. посіб./ М.А. Кириченко. — Київ: Вища шк., 2002. — 190с.
4	Куленко М. Я. Основи графічного дизайну: підручник / М. Я. Куленко. — Київ: Кондор, 2006. — 492с.
5	Куленко М.Я. Основи композиції в образотворчому мистецтві / М. Я. Куленко. — Київ: КНУБА, 2001. — 88 с.
6	Михайленко В.Є. Основи композиції: навч. посіб./ В.Є. Михайленко, М. І. Яковлев. — Київ: Каравела, 2017. — 304 с.
7	Яремків М. Композиція: творчі основи зображення: навч. посіб. / М. Яремків — Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. — 112 с.
Допоміжна література	
8	Адамчик М.В. Дизайн и основы композиции в дизайнерском творчестве и фотографии. / М.В. Адамчик. — Минск: Харвест, 2010. — 192с.
9	Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм. — Москва: Прогресс, 2012. — 392 с.
10	Половна-Васильєва О.А. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / О.А. Половна-Васильєва — Дніпропетровськ: Роял – Принт, 2015. – 34 с.
11	Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник / Т.В.Костенко. —Харків: Арт-Родник, 2006. —120 с.
Електронні ресурси	
12	https://studfiles.net/preview/5453999/
13	https://wiki.cuspu.edu.ua/index.php
14	http://studentam.net.ua/content/view/4217/83/
15	https://kompoza.livejournal.com/
16	http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/9fa57103c48cb387ec75061c5f0cfbe5Polovna-Vasil'yeva-O.A_OSNOVI--FORMAL'NOYI--KOMPOZICIYI.pdf